

БӨЛІМ: МАҚАЛА ЖАРИЯЛАУ

Мақала жазу үлгісі: стандартқа сай жазу жолдары

ЖАРИЯЛАНДЫ 11.04.2026	ТІРЕК СӨЗДЕР дұрыс мақала жазу, мақала жазу тәртібі, мақала жазу үлгісі, мақала құрылымы, сайтқа мақала жазу, стандартқа сай мақала	СІЛТЕМЕ https://bilimger.kz/188048/
--------------------------	--	--

Қазіргі таңда сапалы контент жазу тек ойды жеткізумен шектелмейді. Әсіресе білім беру, ақпараттық сайттар, ғылыми жұмыстар және блогтар үшін **мақала жазу үлгісі стандартқа сай** болуы өте маңызды. Дұрыс құрылымдалған мәтін оқырманға түсінікті болады, ал іздеу жүйелері ондай материалды жақсырақ қабылдайды.

Көп адам мақаланы еркін форматта жаза салады. Бірақ стандартқа сай жазылған мақалада тақырып, кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды және қажет болған жағдайда дереккөздер нақты берілуі тиіс. Бұл тәртіп материалдың сапасын арттырып қана қоймай, сайттың индекстелуіне де оң әсер етеді.

МАҚАЛА ЖАЗУ ҮЛГІСІ СТАНДАРТҚА САЙ БОЛУЫ НЕ ҮШІН КЕРЕК?

Стандартқа сай жазылған мақала бірнеше артықшылық береді. Біріншіден, оқырман мәтінді оңай қабылдайды. Екіншіден, материал жүйелі көрінеді. Үшіншіден, Google секілді іздеу жүйелері құрылымы анық, мазмұны сапалы мақалаларды жоғарырақ бағалайды.

Сондықтан сайтқа жарияланатын кез келген мәтін мына талаптарға сай болғаны дұрыс:

- тақырып нақты болуы керек;
- мәтіннің кіріспесі болуы қажет;
- негізгі бөлім бірнеше логикалық бөлікке бөлінуі тиіс;
- қорытынды ой анық жазылуы керек;
- қажет болса, мысал мен дәлел келтірілуі керек;
- грамматикалық және стильдік қателер болмауы қажет.

СТАНДАРТҚА САЙ МАҚАЛАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

Көп жағдайда жақсы мақала мынадай құрылыммен жазылады:

1. Тақырып

Тақырып қысқа, нақты және мазмұнды болуы тиіс. Ол оқырманға мақаланың не туралы екенін бірден түсіндіруі керек. Мысалы, «**Мақала жазу үлгісі стандартқа сай**» деген тақырып іздеген адамға бірден қажетті ақпаратты береді.

2. Кіріспе

Кіріспеде мақаланың тақырыбы таныстырылады. Бұл бөлімде мәселенің өзектілігі, мақала не үшін жазылып отырғаны және оқырман қандай ақпарат алатыны айтылуы керек. Кіріспе тым ұзақ болмауы қажет, бірақ қызығушылық оятуы тиіс.

3. Негізгі бөлім

Негізгі бөлім — мақаланың ең маңызды бөлігі. Мұнда ой бірнеше бөлімге бөлініп беріледі. Әр бөлім жеке тақырыпшамен ашылса, мәтін әлдеқайда түсінікті болады. Мысалы, талаптар, құрылым, рәсімдеу, мысалдар деп бөлуге болады.

4. Қорытынды

Қорытындыда мақаланың негізгі ойы жинақталады. Оқырман мәтінді оқып болғаннан кейін нақты қандай нәтиже шығару керек екенін түсінуі тиіс.

МАҚАЛА ЖАЗУДАҒЫ НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

Стандартқа сай мақала жазу үшін төмендегі талаптарды сақтау қажет:

Сауатты жазу

Орфографиялық, пунктуациялық қателер мәтіннің сапасын төмендетеді. Сондықтан мақаланы жарияламас бұрын міндетті түрде тексеріп шығу керек.

Нақтылық

Әр сөйлем нақты мағына беруі тиіс. Артық сөз, бос баяндау, мағынасы түсініксіз тіркестер болмағаны дұрыс.

Бірізділік

Ой шашыраңқы болмауы керек. Бір абзац екіншісімен байланысып тұрғаны маңызды. Бұл оқырманға мәтінді жеңіл қабылдауға көмектеседі.

Пайдалы мазмұн

Мақала тек көлем үшін жазылмауы керек. Оның ішінде шынайы пайдалы ақпарат, кеңес, түсіндірме немесе шешім болуы тиіс.

МАҚАЛА ЖАЗУ ҮЛГІСІ СТАНДАРТҚА САЙ РӘСІМДЕЛУІ ҚАЛАЙ БОЛАДЫ?

Кейбір сайттар мен оқу орындарында мақаланың рәсімделуіне де талап қойылады. Жалпы алғанда, стандартты мақалада мыналар ескеріледі:

- тақырып ортасына немесе жоғарыға анық жазылады;
- абзацтар логикалық түрде бөлінеді;
- әр бөлімге тақырыпша қойылады;
- тізімдер қажет жерде қолданылады;
- мәтін тым ұзын сөйлемдерден тұрмауы керек;
- бір стиль сақталуы тиіс.

Егер мақала ғылыми немесе ресми сипатта болса, онда автордың аты-жөні, аннотация, кілт сөздер, әдебиеттер тізімі де берілуі мүмкін. Ал сайтқа арналған ақпараттық мақалада ең бастысы — оқуға ыңғайлылық пен мазмұн сапасы.

ЖАҚСЫ МАҚАЛА ЖАЗУДЫҢ ҚАРАПАЙЫМ ЖОЛЫ

Көпшілікке түсінікті және стандартқа сай мақала жазу үшін мынадай қарапайым тәсілді қолдануға болады:

Алдымен тақырыпты анықтап алыңыз. Одан кейін сол тақырып бойынша қандай сұрақтарға жауап беру керектігін белгілеңіз. Сосын мақаланың жоспарын жасаңыз: кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды. Әр бөлімді нақты оймен толтырыңыз. Соңында мәтінді қайта оқып, қателерін түзетіңіз.

Осы тәсіл арқылы жазылған мәтін жүйелі, түсінікті және сапалы болады.

МАҚАЛА ЖАЗУ ҮЛГІСІНЕ ҚЫСҚАША МЫСАЛ

Төменде қарапайым үлгі берілген:

Тақырып: Мақала жазу үлгісі стандартқа сай

Кіріспе: Мақала жазу барысында белгілі бір құрылым мен талаптарды сақтау маңызды. Бұл мәтіннің сапасын арттырады.

Негізгі бөлім: Мақала тақырыптан, кіріспеден, негізгі бөлімнен және қорытындыдан

тұрады. Әр бөлімнің өз қызметі бар. Стандартқа сай жазылған мәтін оқырманға түсінікті болады.

Қорытынды: Мақала жазуда құрылым мен сауаттылықты сақтау — сапалы контенттің басты шарты.

Бұл — ең қарапайым үлгі. Ал сайтқа арналған нұсқада әр бөлімді кеңейтіп, пайдалы ақпаратпен толықтырған дұрыс.

САЙТҚА МАҚАЛА ЖАРИЯЛАУДА НЕНІ ЕСКЕРУ КЕРЕК?

Сайтқа жарияланатын мәтін тек сауатты емес, іздеу жүйесіне де қолайлы болуы керек. Ол үшін:

- негізгі кілт сөз тақырыпта болуы керек;
- кілт сөз алғашқы абзацта табиғи қолданылуы тиіс;
- мәтінде тақырыпшалар болуы қажет;
- бір тақырыпқа толық жауап беру керек;
- мәтін бірегей болуы тиіс;
- оқырманға шынайы пайда әкелетін ақпарат берілуі қажет.

Осындай талаптар сақталса, мақала уақыт өте келе жақсы индекстеліп, іздеу нәтижесінде жоғары көтерілу мүмкіндігі артады.

ҚОРЫТЫНДЫ

Мақала жазу үлгісі стандартқа сай болуы үшін ең алдымен дұрыс құрылым, сауатты тіл, нақты ой және пайдалы мазмұн қажет. Кез келген сапалы мақала тақырып, кіріспе, негізгі бөлім және қорытындыдан тұрады. Осы қағидаларды сақтай отырып жазылған мәтін оқырманға да ыңғайлы, сайт үшін де тиімді болады.

Сапалы контент — сайт дамуының маңызды бөлігі. Сондықтан әр мақалаға жауапкершілікпен қарап, оны талапқа сай етіп жазу қажет.

Мақала жариялау

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.